

Ա Ռ Ո Ղ Ջ Ա Պ Ա Հ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն
PUBLIC HEALTH
З Д Р А В О О Х Р А Н Е Н И Е

Բաժինը ներառում է տվյալներ բժշկական հիմնարկների ցանցի, գործունեության և կադրերի, հիվանդությունների առանձին տեսակների, ինչպես նաև սոցիալական ապահովվածության վերաբերյալ:

Սկսած 2004 թվականից հիվանդությունները դասակարգվում են ըստ հիվանդությունների միջազգային 10-րդ դասակարգման (ՀՄԴ-10):

Բժիշկների ընդհանուր թվաքանակի մեջ ներառվում են բուժական, սանիտարական, սոցիալական ապահովության, կադրերի վերապատրաստմամբ զբաղված հիմնարկներում, գիտահետազոտական ինստիտուտներում, առողջապահական մարմինների կառուցվածքում և այլ հիմնարկներում զբաղված բոլոր բարձրագույն բժշկական կրթությամբ բժիշկները, տարեվերջի դրությամբ: Այս ցուցանիշում հաշվի են առնված ինչպես լրիվ բարձրագույն կրթությամբ բժիշկ-ստոմատոլոգները, այնպես էլ միջին մասնագիտական կրթություն ունեցող ատամնաբույժները (դանտիստները):

Միջին բուժանձնակազմի ընդհանուր թվաքանակի մեջ ներառվում են բուժական, սանիտարական, սոցիալական ապահովության, նախադպրոցական հաստատություններում, դպրոցներում, մանկատներում և այլ հաստատություններում զբաղված միջին մասնագիտական բժշկական կրթություն ունեցող բոլոր անձինք (բացառությամբ՝ ատամնաբույժ-դանտիստների):

Հիվանդանոցային հիմնարկներում հաշվառման ենթակա է տարեվերջի դրությամբ **մահճակալների** այն քանակը, որը կահավորված է անհրաժեշտ պարագաներով և պատրաստ է ընդունելու հիվանդների, անկախ այն հանգամանքից, թե զբաղված են դրանք հիվանդներով, թե ոչ:

The Section contains the data on the network, medical activities, personnel of the medical institutions, some groups of diseases as well as on social security.

Since 2004 diseases are classified by 10 th international classification of diseases (ICD-10).

The total number of the physicians includes all physicians with the higher medical education by the end of the year engaged in the medical treatment and sanitary organizations, social security institutions, scientific-research institutions, personnel training institutions, in the apparatus of the public health bodies and others. This indicator takes into account both the stomatologists with the complete higher education and dentists with the secondary specialized education.

The total number of paramedical personnel includes the persons with the secondary medical education (except for the dentists), who are engaged in the medical treatment, sanitary organizations, social security institutions, pre-school institutions, schools, children's homes, etc.)

Subject to the record in the hospitals are **the beds** by the end of the year which are equipped with the required appliances and are ready for laying the patients, irrespective of whether these beds are occupied by the patients or not.

Раздел содержит данные о сети, деятельности и кадрах медицинских учреждений, об отдельных видах заболеваний, а также социальном обеспечении.

Начиная с 2004г. болезни классифицируются по международной 10-ой классификации болезней (МКБ-10).

В общую **численность врачей** включаются все врачи с высшим медицинским образованием на конец года, занятые в лечебных, санитарных организациях, учреждениях социального обеспечения, научно-исследовательских институтах, учреждениях, занятых подготовкой кадров, в аппарате органов здравоохранения и др. В этом показателе учитываются как врачи-стоматологи с полным высшим образованием, так и зубные врачи (дантисты), имеющие среднее специальное образование.

В общую **численность среднего медицинского персонала** включаются все лица со среднеспециальным медицинским образованием (кроме зубных врачей-дантистов), занятые в лечебных, санитарных организациях, учреждениях социального обеспечения, дошкольных учреждениях, школах, домах ребенка и др.

В больничных учреждениях учету подлежат **койки** на конец года, оборудованные необходимым предметами и готовые принять больных, независимо от того, заняты они больными или нет.

Բնակչությանն ամբուլատոր-պոլիկլինիկական օգնություն ցույց տվող **բժշկական հիմնարկների** քանակի մեջ մտնում են բուժական (ամբուլատոր) ընդունելություն կատարող բոլոր հիմնարկները (պոլիկլինիկաներ, ամբուլատորիաներ, դիսպանսերներ, հիվանդանոցային հիմնարկների պոլիկլինիկական բաժանմունքներ, բուժկետեր և այլն):

Հիվանդացության մակարդակը որոշվում է առաջին անգամ խտորոշված հիվանդների և մշտական բնակչության միջին տարեկան թվաքանակների հարաբերակցությամբ:

Հիվանդացության վերաբերյալ տվյալների վիճակագրական մշակման համար կիրառվում է Հիվանդությունների միջազգային դասակարգումը, որը թույլ է տալիս համեմատելի դարձնել հիվանդացության և մահացության վերաբերյալ տեղեկությունները:

Հաշմանդամ համարվում է այն անձը, ով ֆիզիկական կամ մտավոր թերությունների առկայության հետևանքով կենսագործունեության սահմանափակմամբ պայմանավորված, սոցիալական օգնության և պաշտպանվածության կարիք ունի:

Անձի կենսագործունեության սահմանափակումն արտահայտվում է ինքնասպասարկման, տեղաշարժման, կողմնորոշման, շփման, սեփական վարքի վերահսկողության, ինչպես նաև աշխատանքային գործունեության ունակության կամ հնարավորության լրիվ կամ մասնակի կորստի ձևով:

Հաշմանդամության առաջնակի գրանցումը՝ հաշվետու տարում առաջին անգամ հաշմանդամության սահմանումն է:

Տարեցների և հաշմանդամների սոցիալական սպասարկման կազմակերպությունները և մանկատները բժշկասոցիալական հաստատություններ են, որոնք նախատեսված են խնամքի կարիք ունեցող մեծահասակների, հաշմանդամների և երեխաների մշտական բնակման, կենցաղային և բժշկական սպասարկման համար:

The medical institutions rendering out-patient services to the population include all medical institutions which provide the out-patient services (polyclinics, out-patient clinics, dispensaries, out-patient departments of the hospitals, health centres, etc.).

Morbidity rate is calculated as ratio of number of patients with the diagnosis set for the first time to the average annual number of resident population.

International Classification of diseases is used for statistical compilation of data.

Disabled person is the person who needs caring for and protection in connection with restriction of vital activity in consequence of physical or medical deterioration.

Restriction of vital activity finds its expression in full or partial loss of ability to move, to orient, to communicate, to control the behaviour as well as loss of working ability.

First registration of disability means determination of physical disability for the first time in current year.

Caretaking institutions for elderly and disabled people and child care institutions is a medicosocial institution intended for permanent residence of disabled, child and aged people who need caring for and medical service.

В число **врачебных учреждений**, оказывающих амбулаторно-поликлиническую помощь населению, включаются все медицинские учреждения, которые ведут амбулаторный прием (поликлиники, амбулатории, диспансеры, поликлинические отделения больничных учреждений, врачебные здравпункты и др.).

Уровень заболеваемости определяется отношением числа больных с впервые установленным диагнозом к среднегодовой численности постоянного населения.

Для статистической обработки данных о заболеваемости применяется Международная классификация болезней, обеспечивающая сравнимость сведений о заболеваемости и смертности.

Инвалидом признается лицо, которое в связи с ограничением жизнедеятельности вследствие наличия физических или умственных недостатков нуждается в социальной помощи и защите.

Ограничение жизнедеятельности лица выражается в полной или частичной утрате им способности или возможности осуществлять самообслуживание, передвижение, ориентацию, общение, контроль за своим поведением, а также заниматься трудовой деятельностью.

Первичная регистрация на инвалидность - установление инвалидности впервые в отчетном году.

Организации социального обеспечения престарелых и инвалидов является медико-социальным учреждением, предназначенным для постоянного проживания престарелых, инвалидов и детей, нуждающихся в уходе, бытовом и медицинском обслуживании.

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

**119. ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ
MAIN INDICATORS OF PUBLIC HEALTH
ОСНОВНЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ**

(տարեվերջին)

(end of year)
(на конец года)

	2011	2012	2013	2014	2015	
Բոլոր մասնագիտությունների բժիշկների թվաքանակը						Number of physicians of all specialties: Численность врачей всех специальностей:
ընդամենը	13 490	12 938	12 664	12 896	13 117	total всего
10 000 բնակչի հաշվով	44.6 ★	42.7	42.0	42.8	43.7	per 10 000 population на 10 000 населения
Միջին բժշկական անձնակազմի թվաքանակը						Number of paramedical personnel: Численность среднего медицинско-го персонала:
ընդամենը, մարդ	18 820	18 784	18 426	18 053	17 632	total, persons всего, человек
10 000 բնակչի հաշվով	62.3 ★	62.1	61.1	60.0	58.8	per 10 000 population на 10 000 населения
Հիվանդանոցային հիմնարկների քանակը	130	127	129	130	132	Number of hospitals Число больничных учреждений
Հիվանդանոցային մահճակալների քանակը						Number of hospital beds: Число больничных коек:
ընդամենը	12 236	12 241	12 268	12 514	12 532	total всего
10 000 բնակչի հաշվով	40.5 ★	40.4	40.7	41.6	41.8	per 10 000 population на 10 000 населения
Բնակչությանն ամբուլատոր-պոլիկլինիկական օգնություն ցույց տվող բժշկական հիմնարկների քանակը	506	513	514	509	504	Number of medical institutions rendering out-patient and dispensary aid to population Число врачебных учреждений, оказывающих амбулаторно-поликлиническую помощь населению
Կանանց կոնսուլտացիաների, մանկական պոլիկլինիկաների, մանկական բաժանմունքներ ունեցող հիմնարկների, ընտանեկան բժշկության կաբինետների քանակը	365	375	380	378	447	Number of antenatal clinics, children's polyclinics, institutions with children's polyclinics, family medicine cabinets Число женских консультаций, детских поликлиник, учреждений имеющих детские отделения, кабинетов семейной медицины
Ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հիմնարկների հզորությունը, հաճախումների քանակը հերթափոխում						Power of out-patient and dispensary institutions, attendance during a shift Мощность амбулаторно-поликлинических учреждений, число посещений в одну смену:
ընդամենը	38 734	39 444	39 089	39 861	39 451	total всего
10 000 բնակչի հաշվով	127.9 ★	130.3	129.3	132.3	131.3	per 10 000 population на 10 000 населения

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2011	2012	2013	2014	2015	
Մահճակալների քանակը հղի կանանց և ծննդկանների համար	1 216	1 295	1 269	1 293	1 295	Number of beds for pregnant women and women in childbirth Число коек для беременных женщин и рожениц
Ֆերտիլային տարիքի (15-49 տարեկան) 10 000 կնոջ հաշվով	14.8★	15.9	15.9	16.4	16.7	per 10 000 women at the fertile age from 15-49 на 10 000 женщин фертильного возраста (15-49)
Մահճակալների քանակը հիվանդ երեխաների համար						Number of hospital beds for sick children Число коек для больных детей:
ընդամենը	1 194	1 189	1 184	1 523	1 532	total всего
10 000 երեխայի հաշվով	21.0★	20.8	20.6	26.1	26.0	per 10 000 population на 10 000 детей
Աշխատանքի պաշտպանության միջոցառումների վրա կատարված ծախսերը, մլն. դրամ	1 268.9	2 656.2	1 124.4	1 361.6	1 102.1	Expenditures on labour protection measures, mln. drams Затраты на мероприятия по охране труда, млн. драмов

★ Պարզաբանումը ներկայացված է էջ 7-ում:
Explanation is provided in page 7.
Пояснение приведено на странице 7.

**120. ՀԻՎԱՆԴԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ
MORBIDITY
ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ**

(ըստ հիվանդությունների խմբերի)

(by diseases groups)
(по группам болезней)

	2011	2012	2013	2014	2015	
Առաջին անգամ բացահայտված ախտորոշումով գրանցված հիվանդացությունների քանակը, ընդամենը, 1 000	904.0	904.4	917.6	914.2	929.8	Number of registered diseases with the diagnosis set for the first time - total, 1 000 Число зарегистрированных заболеваний с впервые установленным диагнозом – всего, 1 000
որանցից՝						of which:
վարակալիկ և մակաբուժական հիվանդություններ	85.9	84.2	74.9	73.4	75.2	из них: infectious and parasitic diseases инфекционные и паразитарные болезни
նորագոյացություններ	9.6	10.1	10.0	9.6	10.3	neoplasms новообразования
ներզատական (էնդոկրին) համակարգի հիվանդություններ, սնուցման և նյութափոխանակության խանգարումներ	14.4	15.0	16.6	15.0	18.1	diseases of the endocrin system, disorders of metabolism and digestion болезни эндокринной системы, расстройства питания и нарушения обмена веществ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2011	2012	2013	2014	2015	
արյան և արյունաստեղծ օրգանների հիվանդություններ	11.1	11.4	11.2	11.3	11.4	blood diseases and other hemato- genic disturbances болезни крови и кроветворных органов
հոգեկան խանգարումներ	9.1	9.0	9.2	8.4	8.1	psychic disfunctions психические расстройства
նյարդային համակարգի և զգայա- կան օրգանների հիվանդություններ	110.6	112.6	114.0	121.5	125.4	nervous system disorders and organs of senses diseases болезни нервной системы и органов чувств
արյան շրջանառության համակար- գի հիվանդություններ	56.1	56.5	56.3	55.7	55.8	blood circulation diseases болезни системы кровообра- щения
շնչառական օրգանների հիվան- դություններ	360.1	347.6	362.9	350.6	344.4	respiratory organs diseases болезни органов дыхания
մարսողական օրգանների հիվան- դություններ	47.6	49.1	50.7	50.9	54.0	digestive organs disorders болезни органов пищеварения
միզասեռական համակարգի հիվան- դություններ	50.8	52.5	55.1	54.7	57.8	urogenital diseases болезни мочеполовой системы
հղիության, ծննդաբերությունների և հետծննդյան ժամանակաշրջանի բարդություններ	14.2	13.9	13.3	13.0	16.6	complication of pregnancy, child birth and post-natal period осложнения беременности, родов и послеродового периода
մաշկի և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ	46.0	50.6	50.2	53.3	54.3	skin infection and underskin fat diseases болезни кожи и подкожной клетчатки
ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքների հիվանդություններ	20.9	22.9	23.6	24.9	25.2	osteo-muscular and connective tissue disorders болезни костно-мышечной сис- темы и соединительной ткани
բնածին շեղումներ (զարգացման արատներ)	2.2	2.1	2.4	2.2	2.2	congenital anomalies (developmental defects) врожденные аномалии (пороки развития)
ախտանիշներ, նշաններ և ճշտորեն չնշված վիճակներ	5.2	6.3	6.8	7.7	8.3	symptoms, signs and inexactly identified states симптомы, признаки и неточно обозначенные состояния
վնասվածքներ և թունավորումներ	57.5	57.3	57.8	59.3	60.4	injures and poisonings травмы и отравления

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

**121. ՀԻՎԱՆԴԱՑՈՒԹՅՈՒՆԸ 100 000 ԲՆԱԿՉԻ ՀԱՇՎՈՎ
MORBIDITY PER 100 000 POPULATION
ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ В РАСЧЕТЕ НА 100 000 ЧЕЛОВЕК НАСЕЛЕНИЯ**

(ըստ հիվանդությունների խմբերի)

(by diseases groups)
(по группам болезней)

	2011★	2012	2013	2014	2015	
Առաջին անգամ բացահայտված ախտորոշումով գրանցված հիվանդացությունների քանակը, ընդամենը	29 856.7	29 905.6	30 365.7	30 333.2	30 946.9	Number of registered diseases with the diagnosis set for the first time - total Число зарегистрированных заболеваний с впервые установленным диагнозом – всего
դրանցից՝						of which:
վարակալից և մակարածական հիվանդություններ	2 837.8	2 785.8	2 479.1	2 434.5	2 501.5	из них: infectious and parasitic diseases инфекционные и паразитарные болезни
նորագոյացություններ	316.4	334.9	332.3	318.0	343.9	neoplasms новообразования
ներզատական (էնդոկրին) համակարգի հիվանդություններ, սնուցման և նյութափոխանակության խանգարումներ	476.1	496.2	549.8	498.9	602.5	diseases of the endocrin system, disorders of metabolism and digestion болезни эндокринной системы, расстройства питания и нарушение обмена веществ
արյան և արյունաստեղծ օրգանների հիվանդություններ	367.0	376.9	369.0	375.5	381.0	blood diseases and other hematogenic disturbances болезни крови и кроветворных органов
հոգեկան խանգարումներ	300.5	298.2	305.5	279.3	268.6	psychic disfunctions психические расстройства
նյարդային համակարգի և զգայական օրգանների հիվանդություններ	3 652.1	3 723.9	3 772.7	4 032.9	4 172.5	nervous system disorders and organs of senses diseases болезни нервной системы и органов чувств
արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ	1 852.5	1 870.1	1 862.7	1 847.6	1 857.6	blood circulation diseases болезни системы кровообращения
շնչառական օրգանների հիվանդություններ	11 892.8	11 495.6	12 008.9	11 631.6	11 463.0	respiratory organs diseases болезни органов дыхания
մարսողական օրգանների հիվանդություններ	1 571.0	1 625.0	1 676.3	1 690.0	1 796.7	digestive organs disorders болезни органов пищеварения
միզասեռական համակարգի հիվանդություններ	1 677.6	1 736.2	1 823.6	1 813.5	1 924.0	urogenital diseases болезни мочеполовой системы
հղիության, ծննդաբերությունների և հետծննդյան ժամանակաշրջանի բարդություններ ¹	1 671.4	1 705.2	1 646.2	1 643.9	2 125.8	complication of pregnancy, child birth and post-natal period ¹ осложнения беременности, родов и послеродового периода ¹
մաշկի և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ	1 518.2	1 672.1	1 662.8	1 769.9	1 806.2	skin infectious and underskin fat diseases болезни кожи и подкожной клетчатки

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2011 ★	2012	2013	2014	2015	
ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքների հիվանդություններ	690.3	756.8	780.3	826.5	838.5	osteo-muscular and connective tissue disorders болезни костно-мышечной системы и соединительной ткани
բնածին շեղումներ (զարգացման արատներ)	72.8	69.4	80.3	72.7	73.2	congenital anomalies (developmental defects) врожденные аномалии (пороки развития)
ախտանիշներ, նշաններ և ճշտորեն չնշված վիճակներ	170.4	208.6	223.6	254.5	274.8	symptoms, signs and inexactly indentified states симптомы, признаки и неточно обозначенные состояния
վնասվածքներ և թունավորումներ	1 898.3	1 893.3	1 913.2	1 967.3	2 009.8	injures and poisonings травмы и отравления

★ Պարզաբանումը ներկայացված է էջ 7-ում:
Explanation is provided in page 7.
Пояснение приведено на странице 7.

¹ Ցուցանիշը հաշվարկվում է ֆերտիլային տարիքի (15-49 տարեկան) կանանց հաշվով:
Indicator is designed for fertile age women (15-49 years).
Показатель рассчитан на женщин фертильного возраста (15-49 лет).

**122. ՀԻՎԱՆԳԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱՌԱՆՁԻՆ ՎԱՐԱԿԱՅԻՆ ՀԻՎԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ
MORBIDITY CAUSED BY SELECTED INFECTIOUS DISEASES
ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ ОТДЕЛЬНЫМИ ИНФЕКЦИОННЫМИ БОЛЕЗНЯМИ**

	2011	2012	2013	2014	2015	
Գեպերի քանակը						Number of cases Число случаев
Սուր աղիքային վարակներ	7 893	8 352	8 238	9 452	12 268	Acute intestinal infections Острые кишечные инфекции
Որովայնային տիֆ և պարատիֆեր A, B, C	-	-	-	1	1	Typhoid fever and paratyphoid fever A, B, C Брюшной тиф и паратифы А,В,С
Սալմոնելոզային վարակներ	373	460	300	404	397	Salmonella infections Сальмонеллезные инфекции
Վիրուսային հեպատիտներ	295	227	213	201	250	Virus hepatitis Вирусный гепатиты
Գրիպ և շնչուղիների սուր վարակներ, հազ.	113.4	113.7	158.1	128.2	124.1	Influenza and acute respiratory infections, thsd. Грипп и острые инфекции дыхательных путей,

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2011	2012	2013	2014	2015	
Քուրեշ	356	290	413	907	715	Scarlet fever Скарлатина
Դիֆթերիա	-	-	-	-	-	Diphtheria Дифтерия
Կապույտ հազ	1	8	30	85	27	Whooping cough Коклюш
Փայտացում	-	1	-	1	-	Tetanus Столбняк
Սուր պոլիոմիելիտ	-	-	-	-	-	Acute poliomyelitis Полиомиелит острый
Կարմրուկ	-	-	10	13	33	Measles Корь
Գեպքերի քանակը 100 000 բնակչի հաշվով						
Number of cases per 100 000 population						
Число случаев на 100 000 населения						
Սուր աղիքային վարակներ	260.7★	276.2	272.4	312.6	407.1	Acute intestinal infections Острые кишечные инфекции
Որովայնային տիֆ և պարատիֆեր A, B, C	-	-	-	0.0	0.0	Typhoid fever and paratyphoid fever A, B, C Брюшной тиф и паратифы A,B,C
Սալմոնելոզային վարակներ	12.3★	15.0	9.9	13.4	13.2	Salmonella infections Сальмонеллезные инфекции
Վիրուսային հիպատիտներ	9.7★	7.5	7.0	6.6	8.3	Virus hepatitis Вирусный гепатиты
Գրիպ և շնչուղիների սուր վարակներ	3 745.2★	3 759.8	5 230.4	4 254.2	4 131.1	Influenza and acute respiratory infections Грипп и острые инфекции дыхательных путей
Քուրեշ	11.8★	9.6	13.7	30.1	23.8	Scarlet fever Скарлатина
Դիֆթերիա	-	-	-	-	-	Diphtheria Дифтерия
Կապույտ հազ	0.03★	0.26	1.0	2.8	0.9	Whooping cough Коклюш
Փայտացում	-	0.03	-	0.03	-	Tetanus Столбняк
Սուր պոլիոմիելիտ	-	-	-	-	-	Acute poliomyelitis Полиомиелит острый
Կարմրուկ	-	-	0.3	0.4	1.1	Measles Корь

★ Պարզաբանումը ներկայացված է էջ 7-ում:
Explanation is provided in page 7.
Пояснение приведено на странице 7.

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

**123. ՀԻՎԱՆԳԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱԼԿՈՀՈԼԻԶՄՈՎ ԵՎ ԹՄԲԱՍՈՒԹՅԱՄԲ
MORBIDITY CAUSED BY ALCOHOLISM AND DRUG ADDICTION
ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ АЛКОГОЛИЗМОМ И НАРКОМАНИЕЙ**

	2011	2012	2013	2014	2015	
Առաջին անգամ բացահայտված ախտորոշումով գրանցված հիվանդների թվաքանակը, ընդամենը, մարդ	506	1 046	1 121	900	958	Number of registered diseases with the diagnosis set for the first time - total, persons Численность зарегистрированных больных с впервые установленным диагнозом – всего, человек
100 000 բնակչի հաշվով	16.7★	34.6	37.1	29.9	31.9	number of cases per 100 000 population число случаев на 100 000 населения
այդ թվում՝						of which: в том числе:
հարբեցողություն և հարբեցողային պսիխոզ	343	377	393	349	379	alcoholism and alcoholism psychosis алкоголизм и алкогольный психоз
100 000 բնակչի հաշվով	11.3★	12.5	13.0	11.6	12.6	number of cases per 100 000 population число случаев на 100 000 населения
քնամոլություն	163	663	726	545	579	drug addiction наркомания
100 000 բնակչի հաշվով	5.4★	21.9	24.0	18.1	19.3	number of cases per 100 000 population число случаев на 100 000 населения
թունամոլություն	-	5	2	6	-	toxicodependence токсикомания
100 000 բնակչի հաշվով	-	0.17	0.07	0.2	-	number of cases per 100 000 population число случаев на 100 000 населения

★ Պարզաբանումը ներկայացված է էջ 7-ում:
Explanation is provided in page 7.
Пояснение приведено на странице 7.

**124. ՀԻՎԱՆԳԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱԿՏԻՎ ԹՈՔԱԽՏՈՎ
MORBIDITY CAUSED BY ACTIVE TUBERCULOSIS
ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ АКТИВНЫМ ТУБЕРКУЛЕЗОМ**

	2011	2012	2013	2014	2015	
Առաջին անգամ բացահայտված ախտորոշումով գրանցված հիվանդների թվաքանակը						Number of registered diseases with the diagnosis set for the first time - : Численность зарегистрированных больных с впервые установленным диагнозом:
ընդամենը մարդ	1 182	1 131	1 047	1 046	842	total, persons всего, человек
100 000 բնակչի հաշվով	39.0★	37.4	34.6	34.7	28.0	per 100 000 population на 100 000 населения

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2011	2012	2013	2014	2015	
այդ թվում՝ շնչառական օրգանների թորախտի ախտորոշմամբ						including sick persons with diagnosis of respiratory organs tuberculosis в том числе с диагнозом туберкулеза органов дыхания
ընդամենը, մարդ	934	871	798	797	618	total, persons
100 000 բնակչի հաշվով	30.8★	28.8	26.4	26.4	20.6	всего, человек per 100 000 population на 100 000 населения
Բուժ-պրոֆիլակտիկ հիմնարկներում հաշվառման կանգնած հիվանդների թվաքանակը						Number of patients under surveillance of disease prevention institutions: Численность больных, состоящих на учете в лечебно-профилактических учреждениях:
ընդամենը, մարդ	3 694	3 437	3 760	3 930	3 681	total, persons
100 000 բնակչի հաշվով	122.3★	113.5	124.6	130.5	122.8	всего, человек per 100 000 population на 100 000 населения
★ Պարզաբանումը ներկայացված է էջ 7-ում: Explanation is provided in page 7. Пояснение приведено на странице 7.						

**125. ՀԻՎԱՆԴԱՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՉԱՐՈՐԱԿ ՆՈՐԱԳՈՅԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ
MORBIDITY CAUSED BY MALIGNANT NEOPLASMS
ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ ЗЛОКАЧЕСТВЕННЫМИ НОВООБРАЗОВАНИЯМИ**

	2011	2012	2013	2014	2015	
Առաջին անգամ բացահայտված ախտորոշումով գրանցված հիվանդների թվաքանակը.						Number of sick persons with the diagnosis set for the first time: Численность зарегистрированных больных с впервые установленным диагнозом:
ընդամենը, մարդ	7 858	7 877	7 911	8 365	8 372	total, persons
100 000 բնակչի հաշվով	259.5★	260.5	261.8	277.6	278.6	всего, человек per 100 000 population на 100 000 населения
Բուժ-պրոֆիլակտիկ հիմնարկներում հաշվառման կանգնած հիվանդների թվաքանակը.						Number of patients under surveillance of disease prevention institutions: Численность больных, состоящих на учете в лечебно-профилактических учреждениях:
ընդամենը, մարդ	32 580	34 400	36 660	38 918	40 862	total, persons
100 000 բնակչի հաշվով	1 078.3★	1 136.5	1 215.1	1 292.7	1 362.7	всего, человек per 100 000 population на 100 000 человек населения
★ Պարզաբանումը ներկայացված է էջ 7-ում: Explanation is provided in page 7. Пояснение приведено на странице 7.						

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

126. ՀԻՎԱՆԴԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱԿՏԻՎ ԹՈՔԱԽՏՈՎ, ԸՍՏ ՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ԽՄԵՐԻ
 MORBIDITY CAUSED BY ACTIVE TUBERCULOSIS BY AGE GROUPS
 ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ АКТИВНЫМ ТУБЕРКУЛЕЗОМ ПО ВОЗРАСТНЫМ ГРУППАМ

	2011	2012	2013	2014	2015	
Առաջին անգամ բացահայտված ախտորոշումով գրանցված հիվանդների թվաքանակը, մարդ						Number of sick persons the diagnosis set for the first time, person: Численность зарегистрированных больных с впервые установленным диагнозом, человек:
տղամարդ	861	849	775	776	617	males мужчины
կին	324	282	272	270	225	females женщины
այդ թվում ըստ տարիքի, տարեկան						of which by age, years: в том числе в возрасте, лет:
0-14						0-14
տղամարդ	25	31	23	20	14	males мужчины
կին	25	10	14	10	13	females женщины
15-24						15-24
տղամարդ	131	106	101	110	114	males мужчины
կին	67	40	51	55	37	females женщины
25-34						25-34
տղամարդ	176	156	134	163	119	males мужчины
կին	70	93	71	56	47	females женщины
35-64						35-64
տղամարդ	440	464	433	410	320	males мужчины
կին	135	110	111	129	99	females женщины
65 և բարձր						65 and over 65 и старше
տղամարդ	89	92	84	73	50	males мужчины
կին	27	29	25	20	29	females женщины
100 000 բնակչի հաշվով (ըստ սեռի)						Per 100 000 population (by sex) В расчете на 100 000 населения (соответствующего пола)
տղամարդ	59.3★	58.5	53.5	53.8	43.0	males мужчины
կին	20.6★	17.9	17.3	17.2	14.3	females женщины
այդ թվում՝ ըստ տարիքի, տարեկան						of which by age, years: в том числе в возрасте, лет:
0-14						0-14
տղամարդ	8.2★	10.2	7.5	6.5	4.5	males мужчины
կին	9.4★	3.8	5.2	3.7	4.8	females женщины

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2011	2012	2013	2014	2015	
15-24 տղամարդ	49.1★	41.5	41.5	47.7	52.6	15-24 males
կին	23.3★	15.7	21.0	24.1	17.4	females
25-34 տղամարդ	72.4★	63.6	53.5	64.3	46.6	25-34 males
կին	26.3★	35.8	26.7	20.7	17.1	females
35-64 տղամարդ	85.9★	89.5	83.3	78.8	61.5	35-64 males
կին	23.7★	18.2	18.3	21.1	16.1	females
65 և բարձր						65 and over
տղամարդ	70.7★	72.2	65.8	57.1	38.8	65 и старше males
կին	14.5★	15.2	13.0	10.3	14.7	females

★ Պարզաբանումը ներկայացված է էջ 7-ում:
Explanation is provided in page 7.
Пояснение приведено на странице 7

**127. ՀԻՎԱՆԳԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ ՉԱՐՈՐԱԿ ՆՈՐԱԳՈՅԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ ԸՍՏ ՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ԽՄԲԵՐԻ
MORBIDITY CAUSED BY MALIGNANT NEOPLASMS BY AGE GROUPS
ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ ЗЛОКАЧЕСТВЕННЫМИ НОВООБРАЗОВАНИЯМИ ПО ВОЗРАСТНЫМ ГРУППАМ**

	2011	2012	2013	2014	2015	
Առաջին անգամ բացահայտված ախտորոշումով գրանցված հիվանդների թվաքանակը, մարդ						Number of sick persons the diagnosis set for the first time, person: Численность зарегистрированных больных с впервые установленным диагнозом, человек:
տղամարդ	3 964	3 961	3 942	4 218	4 291	males
կին	3 894	3 916	3 969	4 147	4 081	females
այդ թվում՝ ըստ տարիքի, տարեկան						of which by age, years: в том числе в возрасте, лет:
0-14 տղամարդ	28	30	31	28	32	0-14 males
կին	18	21	17	9	25	females
15-19 տղամարդ	18	17	21	27	18	15-19 males
կին	7	13	9	12	7	females

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2011	2012	2013	2014	2015	
20-39 տղամարդ	138	143	147	121	107	20-39 males
կին	242	228	206	222	222	женщины females
40-59 տղամարդ	1 137	1 097	1 073	1 102	1 148	40-59 males
կին	1 555	1 461	1 373	1 466	1 390	женщины females
60 և բարձր տղամարդ	2 643	2 674	2 670	2 940	2 986	60 and over males
կին	2 072	2 193	2 364	2 438	2 437	женщины females
100 000 բնակչի հաշվով (ըստ սեռի)						Per 100 000 population (by sex): В расчете на 100 000 населения (соответствующего пола):
տղամարդ	272.9★	273.1	272.3	292.7	299.2	males
կին	247.2★	248.9	252.1	263.7	259.9	женщины females
այդ թվում՝ ըստ տարիքի, տարեկան						of which by age, years: в том числе в возрасте, лет:
0-14 տղամարդ	9.2★	9.9	10.1	9.1	10.2	0-14 males
կին	6.7★	7.9	6.4	3.3	9.1	женщины females
15-19 տղամարդ	14.8★	15.0	19.6	26.5	18.5	15-19 males
կին	5.6★	12.0	9.0	12.8	8.0	женщины females
20-39 տղամարդ	28.9★	29.9	30.7	25.4	22.6	20-39 males
կին	46.1★	45.0	40.5	43.7	43.9	женщины females
40-59 տղամարդ	308.1★	296.7	293.1	305.2	323.4	40-59 males
կին	383.7★	340.7	321.2	345.3	330.4	женщины females
60 և բարձր տղամարդ	1 468.7★	1 440.3	1 413.2	1 527.8	1 516.0	60 and over males
կին	819.4★	827.8	873.8	882.8	860.4	женщины females

★ Պարզաբանումը ներկայացված է էջ 7-ում:
Explanation is provided in page 7.
Пояснение приведено на странице 7

128. ՀԻՎԱՆԴԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ ՎԵՆԵՐԱԿԱՆ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՄ ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ ԱԽՏՈՐՈՇՈՒՄՈՎ ԸՍՏ ՍԵՌԻ
 MORBIDITY WITH VENERIAL DISEASES DIAGNOSIS SET FOR THE FIRST TIME, BY SEX
 ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ ВЕНЕРИЧЕСКИМИ БОЛЕЗНЯМИ С ВПЕРВЫЕ УСТАНОВЛЕННЫМ ДИАГНОЗОМ, ПО ПОЛУ

	2011	2012	2013	2014	2015	
Միֆիլիսի ախտորոշումով գրանցված հիվանդների թվաքանակը, մարդ						Number of patients with the syphilis diagnosis, person: Численность зарегистрированных больных сифилисом, человек:
տղամարդ	52	45	38	32	19	males мужчины
կին	37	27	17	18	17	females женщины
Գոնոկոկային վարակի (հոնորեա) ախտորոշումով գրանցված հիվանդների թվաքանակը						Number of patients with the gonococcal infection: Численность зарегистрированных больных гонококковой инфекцией:
տղամարդ	377	359	278	253	235	males мужчины
կին	69	84	131	108	90	females женщины
100 000 բնակչի հաշվով						Per 100 000 population В расчете на 100 000 населения
Միֆիլիսի ախտորոշումով գրանցված հիվանդների թվաքանակը, մարդ						Number of patients with the syphilis diagnosis, person: Численность зарегистрированных больных сифилисом, человек:
տղամարդ	3.6★	3.9	2.6	2.2	1.3	males мужчины
կին	2.3★	2.1	1.1	1.1	1.1	females женщины
Գոնոկոկային վարակի (հոնորեա) ախտորոշումով գրանցված հիվանդների թվաքանակը						Number of patients with the gonococcal infection: Численность зарегистрированных больных гонококковой инфекцией:
տղամարդ	25.9★	31.3	19.2	17.6	16.4	males мужчины
կին	4.4★	6.4	8.3	6.9	5.7	females женщины

★ Պարզաբանումը ներկայացված է էջ 7-ում:
 Explanation is provided in page 7.
 Пояснение приведено на странице 7

129. ՀԻՎԱՆԳԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀՈԳԵԿԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐՈՎ
 (առանց ալկոհոլային փսիխոզների, ալկոհոլիզմի, թմրամոլության և թունամոլության)
 MORBIDITY CAUSED BY PSYCHIC DISFUNCTIONS
 (without alcoholism psychosis, alcoholism, drug addiction and toxicomania)
 ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ ПСИХИЧЕСКИМИ РАССТРОЙСТВАМИ
 (без алкогольных психозов, алкоголизма, наркомании и токсикомании)

	2011	2012	2013	2014	2015	
Առաջին անգամ բացահայտված ախտորոշումով գրանցված հիվանդների թվաքանակը						Number of sick persons with the diagnosis set for the first time: Численность зарегистрированных больных с впервые установленным диагнозом:
ընդամենը, մարդ	2 956	2 970	2 698	1 788	1 961	total, persons всего, человек
100 000 բնակչի հաշվով	97.6★	98.2	89.3	59.3	65.3	per 100 000 population на 100 000 населения
Բուժ-սրբֆիլակտիկ հիմնարկներում հաշվառման կանգնած հիվանդների թվաքանակը						Number of patients under surveillance of disease prevention institutions: Численность больных, состоящих на учете в лечебно-профилактических учреждениях:
ընդամենը, մարդ	45 116	45 239	46 048	50 395	51 167	total, persons всего, человек
100 000 բնակչի հաշվով	1 493.2★	1 494.6	1 526.2	1 673.9	1 706.4	per 100 000 population на 100 000 населения

★ Պարզաբանումը ներկայացված է էջ 7-ում:
 Explanation is provided in page 7.
 Пояснение приведено на странице 7.

130. ՍՏՈՄԱՏՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ
 STOMATOLOGICAL AID RENDERED
 СТОМАТОЛОГИЧЕСКАЯ ПОМОЩЬ

	2011	2012	2013	2014	2015	
Ինքնուրույն գործող ստոմատոլոգիական պոլիկլինիկաների քանակը	55	57	56	55	54	Number of independent stomatological out-patients' clinics Число самостоятельных стоматологических поликлиник
Ստոմատոլոգիական բաժանմունքներ ունեցող հիմնարկների քանակը	132	139	130	130	125	Number of establishments with stomatological departments (rooms) Число учреждений, имеющих стоматологические отделения (кабинеты)
Մարդկանց տեսակարար կշիռը, որոնց նկատմամբ տարվել է բերանի խոռոչի սանացիա, ընդհանուր բնակչության թվաքանակի նկատմամբ, %	4.7	5.0	4.4	4.6	4.4	Share of persons who received stomatological aid in total number of population, % Удельный вес лиц, которым проведена санация полости рта, в общей численности населения, %

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

**131. ՇՏԱՊ ԲՈՒԺՕԳՆՈՒԹՅԱՄԲ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄ
AMBULANCE SERVICES
ОБСЛУЖИВАНИЕ СКОРОЙ МЕДИЦИНСКОЙ ПОМОЩЬЮ**

	2011	2012	2013	2014	2015	
Շտապ բուժօգնության կայանների (բաժանմունքների) քանակը	106	108	108	104	101	Number of ambulance service stations (sections) Число станций (отделений) скорой медицинской помощи
Անձանց թվաքանակը, որոնց ցույց է տրվել օգնություն ամբուլատոր կարգով և կանչերի ընթացքում						Number of persons who received medical aid (outpatient services and ambulance services): Численность лиц, которым оказана помощь амбулаторно и при вызвах:
ընդամենը, 1 000 մարդ	421.9	428.8	492.1	502.3	511.0	total, thsd. persons всего, тыс. человек
1 000 բնակչի հաշվով	139.3★	141.8	162.8	166.6	170.1	per 1 000 population на 1 000 населения

★ Պարզաբանումը ներկայացված է էջ 7-ում:
Explanation is provided in page 7.
Пояснение приведено на странице 7.

**132. ԱԲՈՐՏՆԵՐ
ABORTIONS
АБОРТЫ**

	2011	2012	2013	2014	2015	
Աբորտների քանակը, ընդամենը, 1 000	12.1	13.7	12.6	12.0	11.3	Number of abortions- total, 1 000 Число аборттов - всего, 1 000
Ֆերտիլային տարիքի (15-49 տարեկան) 1 000 կնոջ հաշվով	14.3★	16.8	15.9	15.0	14.4	per 1 000 women at fertile age (15-49 years old) на 1 000 женщин фертильного возраста (15-49 лет)
100 կենդանածին և մեռած ծնվածների հաշվով	27.4	31.7	30.3	27.5	26.5	per 100 live births and stillbirths на 100 родившихся живыми и мертвыми

★ Պարզաբանումը ներկայացված է էջ 7-ում:
Explanation is provided in page 7.
Пояснение приведено на странице 7.

**133. ԱԲՈՐՏՆԵՐՆ ԸՍՏ ՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ԲԱՇԽՎԱԾՈՒԹՅԱՆ (առանց մինի վիժումների)
ABORTIONS BY AGE GROUPS (without mini abortions)
АБОРТЫ ПО ВОЗРАСТНЫМ ГРУППАМ (без мини аборттов)**

	2011	2012	2013	2014	2015	
Աբորտների քանակը, ընդամենը, 1 000	12.0	13.0	12.0	11.9	11.1	Number of abortions- total, 1 000 Число аборттов - всего, 1 000
Աբորտների քանակը կանանց մոտ, ըստ տարիքի, տարեկան						Number of abortions to females at the age, years Число аборттов у женщин в возрасте, лет

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

	2011	2012	2013	2014	2015	Շարունակություն Continued Продолжение
15-19	0.6	0.5	0.7	0.5	0.5	15-19
20-34	9.2	10.1	9.1	9.3	8.2	20-34
35 և բարձր	2.2	2.4	2.2	2.1	2.3	35 and older
Աբորտների թիվը 1 000 կնոջ հաշվով ըստ տարիքի, տարեկան						Number of abortions per 1 000 females at the age, years: Число абортів на 1 000 женщин в возрасте, лет:
15-19	5.0*	5.0	6.8	5.2	6.1	15-19
20-34	21.4*	24.7	22.2	22.9	20.7	20-34
35 և բարձր	7.3*	7.8	7.4	7.3	7.9	35 and older
Աբորտների թիվն առաջնային հղիություն ունեցողների մոտ, ընդամենը, 1 000	1.2	1.5	1.6	1.3	1.1	Number of abortions to women pregnant for the first time, 1 000 Число абортів у первобеременных-всего, 1 000

★ Պարզաբանումը ներկայացված է էջ 7-ում:
Explanation is provided in page 7.
Пояснение приведено на странице 7

**134. ՊԱՐԲԵՐԱԿԱՆ ՀԵՏԱՁՈՏՈՒԹՅԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ԴԵՌԱՀԱՄՆԵՐԻ ԵՎ ԵՐԵԽԱՆԵՐԻ ՊՐՈՖԻԼԱԿՏԻԿ ՀԵՏԱՁՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ
PROPHYLACTIC EXAMINATION OF TEENAGERS AND CHILDREN SUBJECT TO PERIODIC SUPERVISION
ПРОФИЛАКТИЧЕСКИЕ ОСМОТРЫ ПОДРОСТКОВ И ДЕТЕЙ, ПОДЛЕЖАЩИХ ПЕРИОДИЧЕСКИМ ОСМОТРАМ**

	2011	2012	2013	2014	2015	
Ստուգվել են, 1 000 մարդ						Number of examined persons, 1 000 Осмотрено, 1 000 человек:
դեռահասներ (15-17 տարեկան)	129.5	125.2	116.4	105.4	101.5	teenagers (15-17 years)
երեխաներ (0-14 տարեկան)	571.4	574.9	570.6	568.2	578.8	children (0-14 years) детей (0-14 лет)
Ստուգման ենթակա անձանց թվաքանակից, %						As % of persons subject to inspection: От числа, подлежащих осмотрам, %
դեռահասներ (15-17 տարեկան)	93.4	94.6	94.6	95.3	96.1	teenagers (15-17 years)
երեխաներ (0-14 տարեկան)	94.4	95.4	95.5	96.0	96.7	children (0-14 years) детей (0-14 лет)

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

**135. 0-14 ՏԱՐԵԿԱՆ ԵՐԵԽԱՆԵՐԻ ՊՐՈՖԻԼԱԿՏԻԿ ՍՏՈՒԳՈՒՄՆԵՐԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ
RESULTS OF PROPHYLACTIC EXAMINATION OF CHILDREN AT THE AGE OF 0-14 YEARS OLD
РЕЗУЛЬТАТЫ ПРОФИЛАКТИЧЕСКИХ ОСМОТРОВ ДЕТЕЙ В ВОЗРАСТЕ ОТ 0-14 ЛЕТ**

	2011	2012	2013	2014	2015	
Ստուգվել են երեխաներ, ընդամենը	571 432	574 943	570 605	568 171	578 802	Number of children examined - total Осмотрено детей - всего
բացահայտվել են.						выявлено:
թույլ լսողությամբ						with reduction of hearing acuty с понижением остроты слуха
ընդամենը	936	905	951	952	1 193	total всего
ստուգվածների թվաքանակից,%	0.16	0.16	0.17	0.17	0.21	as % of total number of children examined от числа осмотренных, %
թույլ տեսողությամբ						with reduction of vision acuty: с понижением остроты зрения:
ընդամենը	10 314	10 980	12 162	12 372	11 873	total всего
ստուգվածների թվաքանակից,%	1.80	1.91	2.13	2.18	2.05	as% of total number of children examined от числа осмотренных, %
խոսակցական թերություններով						with defects of speech: с дефектами речи:
ընդամենը	3 881	3 843	3 808	3 562	3 462	total всего
ստուգվածների թվաքանակից,%	0.68	0.67	0.67	0.63	0.60	as % of total number of children examined от числа осмотренных, %
ողնաշարի ծռումով						scoliosis: со сколиозом:
ընդամենը	600	613	604	605	589	total всего
ստուգվածների թվաքանակից,%	0.10	0.11	0.11	0.11	0.10	as % of total number of children examined от числа осмотренных, %
կեցվածքի խախտումով						with disturbance of bearing: с нарушением осанки:
ընդամենը	3 125	3 312	3 764	4 046	3 540	total всего
ստուգվածների թվաքանակից,%	0.55	0.58	0.66	0.71	0.61	as % of total number of children examined от числа осмотренных, %

136. 0-14 ՏԱՐԵԿԱՆ ԵՐԵԽԱՆԵՐԻ ՀԻՎԱՆԴԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆ ԸՍՏ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
 ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԽՄԲԵՐԻ
 MORBIDITY OF CHILDREN AT THE AGE OF 0-14 YEARS OLD WITH ACUTE AND CHRONIC
 DISEASES BY MAIN DISEASES GROUPS
 ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ ДЕТЕЙ В ВОЗРАСТЕ ОТ 0-14 ЛЕТ ПО ОСНОВНЫМ ГРУППАМ БОЛЕЗНЕЙ

	2011	2012	2013	2014	2015	
Առաջին անգամ բացահայտված ախտորոշումով գրանցված հիվանդացությունների քանակը, ընդամենը	305 696	298 711	303 745	300 861	293 468	Number of diseases with the diagnosis set for the first time, total Число зарегистрированных заболеваний с впервые установленным диагнозом - всего
դրանցից՝						of which:
վարակալիկ և մակարոնական հիվանդություններ	36 927	33 461	29 520	29 618	28 758	из них: infection and parasitic diseases инфекционные и паразитарные болезни
նորագոյացություններ	332	338	380	323	341	neoplasms новообразования
ներզատական (էնդոկրին) համակարգի հիվանդություններ, սնուցման և նյութափոխանակության խանգարումներ	2 652	2 579	2 635	1 989	2 016	diseases of the endocrinal system, disorders of metabolism and digestion болезни эндокринной системы, расстройства питания и нарушения обмена веществ
արյան և արյունաստեղծ օրգանների հիվանդություններ	5 476	5 733	5 600	5 935	5 855	blood diseases and other hematogenic disturbances болезни крови и кроветворных органов
նյարդային համակարգի և զգայական օրգանների հիվանդություններ	34 407	34 803	34 031	36 966	36 656	nervous system disorders and organs of senses diseases болезни нервной системы и органов чувств
արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ	581	564	500	362	344	blood circulation disorders болезни системы кровообращения
շնչառական օրգանների հիվանդություններ	164 945	156 830	165 273	160 821	154 574	respiratory organs diseases болезни органов дыхания
մարսողական օրգանների հիվանդություններ	16 904	17 347	18 275	17 567	17 656	digestive organs disorders болезни органов пищеварения
միզասեռական օրգանների հիվանդություններ	5 623	5 920	6 286	5 946	5 718	urogenital disorders болезни мочеполовой системы
մաշկի և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ	14 461	16 658	16 829	16 677	17 160	skin infection and underskin fat diseases болезни кожи и подкожной клетчатки
ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքների հիվանդություններ	1 741	1 949	1 677	2 202	2 249	osteo-muscular and connective tissue disorders болезни костно-мышечной системы и соединительной ткани

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2011	2012	2013	2014	2015	
բնածին շեղումներ (զարգացման արատներ)	1 388	1 365	1 617	1 459	1 405	congenital anomalies (developmental defects)
պերինատալ շրջանում առաջացող առանձին վիճակներ	2 850	3 070	2 603	2 644	2 413	врожденные аномалии (пороки развития) separate states occurring in perinatal period
վնասվածքներ և թունավորումներ	13 841	13 517	14 287	13 635	13 279	отдельные состояния, возникающие в перинатальном периоде injures and poisonings травмы и отравления
Հիվանդությունների թիվը 100 000 երեխայի հաշվով, ընդամենը	53 545.5★	52 469.9	52 991.1	51 953.2	50 105.5	Number of diseases per 100 000 children, total
որանցից՝						Число заболеваний на 100 000 детей, всего
վարակալի և մակարածական հիվանդություններ	6 468.1★	5 877.6	5 150.0	5 114.5	4 910.0	of which: из них: infection and parasitic diseases
նորագոյացություններ	58.1★	59.4	66.3	55.8	58.2	инфекционные и паразитарные болезни neoplasms
ներզատական (էնդոկրին) համակարգի հիվանդություններ, սնուցման և նյութափոխանակության խանգարումներ	464.5★	453.0	459.7	343.5	344.2	новообразования diseases of the endocrin system, disorders of metabolism and digestion
արյան և արյունաստեղծ օրգանների հիվանդություններ	959.2★	1 007.0	977.0	1 024.9	999.7	болезни эндокринной системы, расстройства питания и нарушение обмена веществ
նյարդային համակարգի և զգայական օրգանների հիվանդություններ	6 026.7★	6 113.3	5 937.4	6 383.2	6 258.3	blood diseases and other hematogenic disturbances
արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ	101.8★	99.1	87.2	62.5	58.7	болезни крови и кроветворных органов
շնչառական օրգանների հիվանդություններ	28 891.6★	27 547.9	28 833.4	27 770.9	26 391.3	nervous system disorders and organs of senses diseases
մարտդակն օրգանների հիվանդություններ	2 960.9★	3 047.1	3 188.2	3 033.5	3 014.5	болезни нервной системы и органов чувств
միզասեռական օրգանների հիվանդություններ	984.9★	1 039.9	1 096.7	1 026.8	976.3	blood circulation disorders
մաշկի և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ	2 533.0★	2 926.0	2 936.0	2 879.8	2 929.8	болезни системы кровообращения
						respiratory organs diseases
						болезни органов дыхания
						digestive organs disorders
						болезни органов пищеварения
						urogenital disorders
						болезни мочеполовой системы
						skin infection and underskin fat diseases
						болезни кожи и подкожной клетчатки

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

	2011	2012	2013	2014	2015	Շարունակություն Continued Продолжение
ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքների հիվանդություններ	304.9★	342.4	292.6	380.2	384.0	osteo-muscular and connective tissue disorders болезни костно-мышечной системы и соединительной ткани
քնածին շեղումներ (զարգացման արատներ)	243.1★	239.8	282.1	251.9	239.9	congenital anomalies (developmental defects) врожденные аномалии (пороки развития)
պերինատալ շրջանում առաջացող առանձին վիճակներ	499.2★	539.3	454.1	456.6	412.0	separate states occurring in perinatal period отдельные состояния, возникающие в перинатальном периоде
վնասվածքներ և թունավորումներ	2 424.4★	2 374.3	2 492.5	2 354.5	2 267.2	injures and poisonings травмы и отравления

★ Պարզաբանումը ներկայացված է էջ 7-ում:
Explanation is provided in page 7.
Пояснение приведено на странице 7

**137. ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ ԲԺԻՇԿՆԵՐՈՎ, ԸՍՏ ԱՌԱՆՁԻՆ
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
PROVISION OF POPULATION WITH PHYSICIANS BY SPECIALITIES
ОБЕСПЕЧЕННОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ ВРАЧАМИ ПО ОТДЕЛЬНЫМ СПЕЦИАЛЬНОСТЯМ**

	2011	2012	2013	2014	2015	
Ընդամենը բժիշկներ (ներառյալ ատամնաբույժներ) ¹ նրանցից`	13 490	12 938	12 664	12 896	13 117	Total of physicians (including dentists) ¹ Всего врачей (включая зубных) ¹ of which:
թերապևտներ	2 919	2 907	2 858	2 949	2 996	из них: theraputists терапевтов
վիրաբույժներ	1 741	1 720	1 740	1 762	1 768	surgeons хирургов
մանկաբարձ-գինեկոլոգներ	967	958	947	934	926	midwives-gynaecologists акушеров-гинекологов
մանկաբույժներ	979	960	934	915	975	pediatrists педиатров
ակնաբույժներ	332	332	339	338	354	ophthalmologists офтальмологов
օրոլարինգոլոգներ	258	255	247	265	269	otolaringologists отоларингологов
նյարդաբան	300	306	294	319	329	neuropathologists невропатологов

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2011	2012	2013	2014	2015	
հոգեբույժներ և հոգեբույժ-թմրամոլաբաններ	189	176	182	170	152	psychiatrist and psychiatrist-experts in narcology психиатров и психиатров-наркологов
ֆտիզիատրներ	106	102	110	99	101	phthisiatricians фтизиатров
մաշկավեներոլոգներ	183	188	201	193	187	dermatologist-venereologists дермато-венерологов
ռենտգենոլոգներ և ռադիոլոգներ	288	309	317	336	356	roentgenologists-radiologists рентгенологов и радиологов
բուժական ֆիզկուլտուրայի և սպորտի բժիշկներ	30	19	18	20	12	physicians of medical physical culture and sports врачей по лечебной физкультуре и спорту
սանիտարահակահամաճարակային խմբի բժիշկներ	400	399	400	407	348	physicians of sanitary-antiepidemic group врачей санитарно-противоэпидемической группы
ստոմատոլոգներ և ատամնաբույժներ	2 115	1 782	1 618	1 640	1 623	stomatologists-dentists стоматологов и зубных врачей
10 000 բնակչի հաշվով, ընդամենը բժիշկներ նրանցից`	44.6★	42.7	42.0	42.8	43.7	Physicians per 10 000 population На 10 000 населения всего врачей of which: из них:
թերապևտներ	9.7★	9.6	9.5	9.8	10.0	therapeutists терапевтов
վիրաբույժներ	5.8★	5.7	5.8	5.9	5.9	surgeons хирургов
մանկաբարձ-գինեկոլոգներ ²	6.2★	6.1	6.0	5.9	5.9	midwifes-gynaecologists ² акушеров-гинекологов ²
մանկաբույժներ ³	17.2★	16.8	16.2	15.7	16.6	pediatrists ³ педиатров ³
ակնաբույժներ	1.1★	1.1	1.1	1.1	1.2	ophthalmologists офтальмологов
օթոլարինգոլոգներ	0.8★	0.8	0.8	0.9	0.9	otholaringologists отоларингологов
նյարդաբան	1.0★	1.0	1.0	1.1	1.1	neuropathologists невропатологов
հոգեբույժներ և հոգեբույժ-թմրամոլաբաններ	0.6★	0.6	0.6	0.6	0.5	psychiatrists and psychiatrist-experts in narcology психиатров и психиатров-наркологов
ֆտիզիատրներ	0.3★	0.3	0.4	0.3	0.3	phthisiatricians фтизиатров
մաշկավեներոլոգներ	0.6★	0.6	0.7	0.6	0.6	deratologists-venerologists дермато-венерологов
ռենտգենոլոգներ և ռադիոլոգներ	0.9★	1.0	1.0	1.1	1.2	roentgenologists-radiologist рентгенологов и радиологов
բուժական ֆիզկուլտուրայի և սպորտի բժիշկներ	0.1★	0.1	0.1	0.1	0.04	physicians of medical physical culture and sports врачей по лечебной физкультуре и спорту

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2011	2012	2013	2014	2015	
սանիտարահակահամաճարակային խմբի բժիշկներ	1.3★	1.3	1.3	1.3	1.2	physicians of sanitary-antiepidemic group
ստոմատոլոգներ և ատամնաբույժներ	7.0★	5.9	5.3	5.4	5.4	врачей санитарно-противоэпидемической группы stomatologists and dentists стоматологов и зубных врачей

- ¹ Բժիշկների տվյալներն ըստ առանձին մասնագիտությունների, բերված են ըստ ՀՀ առողջապահության նախարարության տվյալների:
The indicators of physicians are presented according to the Ministry of Health of RA.
Показатели врачей, по отдельным специальностям, приведены по данным Министерства здравоохранения РА.
- ² Մանկաբարձ-գինեկոլոգները հաշվարկված են 10 000 կանանց հաշվով:
Midwife-gynaecologists are calculated per 10 000 women.
Акушеры-гинекологи рассчитаны на 10 000 женщин.
- ³ Մանկաբույժները հաշվարկված են 0-14 տարեկան 10 000 երեխաների հաշվով:
Pediatrists are calculated per 10 000 children at the age of 0-14 years old.
Педиатры рассчитаны на 10 000 детей в возрасте 0-14 лет.
- ★ Պարզաբանումը ներկայացված է էջ 7-ում:
Explanation is provided in page 7.
Пояснение приведено на странице 7.

138. ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄԻՋԻՆ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԱՆՁՆԱԿԱԶՄՈՎ ԸՍՏ
ԱՌԱՆՁԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ¹
PROVISION OF POPULATION WITH MEDIUM-LEVEL MEDICAL PERSONNEL BY SPECIALITIES¹
ОБЕСПЕЧЕННОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ СРЕДНИМ МЕДИЦИНСКИМ ПЕРСОНАЛОМ
ПО ОТДЕЛЬНЫМ СПЕЦИАЛЬНОСТЯМ¹

	2011	2012	2013	2014	2015	
Ընդամենը միջին բժշկական անձնակազմը, մարդ	18 820	18 784	18 426	18 053	17 632	Total medium-level medical personnel, persons Всего среднего медицинского персонала, человек
նրանցից՝						of which:
բուժակներ	128	113	105	95	96	из них: doctors' assistants фельдшеров
մանկաբարձներ	1 335	1 315	1 300	1 307	1 245	midwives
բուժքույրեր	13 883	13 919	13 768	13 712	13 249	акушеров sick-nurses медицинских сестер
ռենտգենոլաբորանտներ	404	405	398	390	399	radiologists-laboratory assistants
բուժակ-լաբորանտներ	1 637	1 628	1 589	1 526	1 451	рентгенолаборантов doctors assistants-laboratory assistants фельдшеров-лаборантов

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2011	2012	2013	2014	2015	
10 000 բնակչի հաշվով ընդամենը միջին բժշկական անձնակազմը	62.3★	62.1	61.1	60.0	58.8	Total medium-level medical personnel per 10 000 population Всего среднего медицинского персонала на 10 000 населения
նրանցից`						of which:
բուժակներ	0.4★	0.4	0.3	0.3	0.3	doctors' assistants фельдшеров
մանկաբարձներ ²	16.2★	16.2	16.2	16.5	16.0	midwives ² акушеров ²
բուժքույրեր	45.9★	46.0	45.6	45.5	44.2	sick-nurses медицинских сестер
ռենտգենոլաբորանտներ	1.3★	1.3	1.3	1.3	1.3	radiologists-laboratory assistants рентгенолаборантов
բուժակ-լաբորանտներ	5.4★	5.4	5.3	5.1	4.8	doctors' assistants-laboratory assistants фельдшеров-лаборантов

★ Պարզաբանումը ներկայացված է էջ 7-ում:
Explanation is provided in page 7.
Пояснение приведено на странице 7.

¹ Միջին բժշկական անձնակազմի տվյալներն ըստ առանձին մասնագիտությունների, բերված են ըստ ՀՀ առողջապահության նախարարության տվյալների:
The indicators of medium-level medical personnel are presented according to the Ministry of Health of RA.
Показатели среднего медицинского персонала, по отдельным специальностям, приведены по данным Министерства здравоохранения РА.

² Մանկաբարձները հաշվարկված են 15-49 տարեկան 10 000 կանանց հաշվով:
Midwives are calculated per 10 000 women at the age of 15-49 years old.
Акушеры рассчитаны на 10 000 женщин в возрасте с 15-49 лет.

**139. ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԻՎԱՆԴԱՆՈՑԱՅԻՆ ՄԱՀՃԱԿԱԼՆԵՐՈՎ,
ԸՍՏ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱՅՄԱՆ
THE PROVISION OF POPULATION WITH MEDICAL BEDS BY SPECIALIZATION
ОБЕСПЕЧЕННОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ БОЛЬНИЧНЫМИ КОЙКАМИ ПО СПЕЦИАЛИЗАЦИИ**

	2011	2012	2013	2014	2015	
Ընդամենը հիվանդանոցային մահճակալներ	12 236	12 241	12 268	12 514	12 532	Total medical beds Всего больничных коек
նրանցից հիվանդների համար`						of which for sick persons из них для больных:
թերապևտիկ	2 159	2 121	2 125	2 194	2 154	therapeutic терапевтических
վիրաբուժական	2 839	2 857	2 869	2 929	3 006	surgical хирургических
օնկոլոգիական	571	566	576	579	579	oncologic онкологических
գինեկոլոգիական	513	500	506	529	527	gynaelogic гинекологических

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

	2011	2012	2013	2014	2015	Շարունակություն Continued Продолжение
թոքախտային	453	448	448	403	363	tubercular
վարակիչ	639	637	637	613	606	туберкулезных
օֆտալմոլոգիական	254	244	214	217	218	инфекционных
օթոլարինգոլոգիական	244	226	234	236	240	офтальмологических
մաշկավեներական	100	100	100	100	100	отоларингологических
հոգեբուժական	1 398	1 403	1 428	1 403	1 403	дерматологическо-венерологических
թմրաբանական	80	80	80	80	80	психиатрических
նյարդաբանական	371	362	362	377	391	наркологических
հղի կանանց և ծննդկանների	1 216	1 295	1 269	1 293	1 295	неврологических
						for pregnant and women recently
						confined
						беременных женщин и ро-
						женниц
10 000 բնակչի հաշվով ընդամենը հիվանդանոցային մահճակալներ ¹	40.5★	40.4	40.7	41.6	41.8	Total medical beds per 10 000 population ¹
						Всего больничных коек на 10 000 населения ¹
դրանցից հիվանդների համար՝						of which for sick persons:
թերապևտիկ	7.1★	7.0	7.0	7.3	7.2	из них для больных:
վիրաբուժական	9.4★	9.4	9.5	9.7	10.0	терапевтических
օնկոլոգիական	1.9★	1.9	1.9	1.9	1.9	хирургических
գինեկոլոգիական ¹	3.3★	3.2	3.2	3.4	3.4	онкологических
թոքախտային	1.5★	1.5	1.5	1.3	1.2	гynaelogic ¹
վարակիչ	2.1★	2.1	2.1	2.0	2.0	гинекологических ¹
օֆտալմոլոգիական	0.8★	0.8	0.7	0.7	0.7	tubercular
օթոլարինգոլոգիական	0.8★	0.7	0.8	0.8	0.8	туберкулезных
մաշկավեներական	0.3★	0.3	0.3	0.3	0.3	infectious
հոգեբուժական	4.6★	4.6	4.7	4.7	4.7	инфекционных
թմրաբանական	0.3★	0.3	0.3	0.3	0.3	офтальмологических
						отоларингологических
						дерматологическо-венерологических
						психиатрических
						наркологических
						наркологических

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2011	2012	2013	2014	2015	
նյարդաբանական	1.2★	1.2	1.2	1.3	1.3	neurologic
հղի կանանց և ծննդկանների ¹	14.8★	15.9	15.9	16.4	16.7	неврологических for pregnant and women recently confined ¹ беременных женщин и рожениц ¹

- ¹ Գինեկոլոգիական հիվանդների համար մահճակալները հաշվարկված են 10 000 կանանց հաշվով, իսկ հղի կանանց և ծննդկանների համար՝ 15-49 տարեկան 10 000 կանանց հաշվով:
The beds for gynaecologic diseased are calculated per 10 000 women; pregnant and women recently confined - per 10 000 women at the age of 15-49 years old.
Койки для гинекологических больных рассчитаны на 10 000 женщин; для беременных женщин и рожениц - на 10 000 женщин в возрасте 15-49 лет
- ★ Պարզաբանումը ներկայացված է էջ 7-ում:
Explanation is provided in page 7.
Пояснение приведено на странице 7.

**140. ՄԱՀՃԱԿԱԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ ՀԻՎԱՆԴ ԵՐԵԽԱՆԵՐԻ ՀԱՍԱՐ
NUMBER OF BEDS FOR SICK CHILDREN
ЧИСЛО КОЕК ДЛЯ БОЛЬНЫХ ДЕТЕЙ**

	2011	2012	2013	2014	2015	
Ընդամենը	1 194	1 189	1 184	1 523	1 532	Total Всего
10 000 երեխաների հաշվով	21.0★	20.8	20.6	26.1	26.0	Per 10 000 children На 10 000 детей

- ★ Պարզաբանումը ներկայացված է էջ 7-ում:
Explanation is provided in page 7.
Пояснение приведено на странице 7.

ՀԱՇՄԱՆԴԱՍՈՒԹՅՈՒՆ
DISABILITY
ИНВАЛИДНОСТЬ

141. ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՄ ՀԱՇՄԱՆԴԱՄ ՃԱՆԱԶՎԱԾՆԵՐԻ ԹՎԱՔԱՆԱԿԸ
NUMBER OF PERSONS RECOGNIZED AS DISABLED FOR THE FIRST TIME
ЧИСЛЕННОСТЬ ВПЕРВЫЕ ПРИЗНАННЫХ ИНВАЛИДАМИ

	2011	2012	2013	2014	2015	
Ընդամենը, մարդ	15 363	16 446	16 370	15 681	15 664	Total, persons Всего, человек
1 000 բնակչի հաշվով	5.1 [★]	5.4	5.4	5.2	5.2	Per 1 000 population на 1 000 населения
հաշմանդամների ընդհանուր թվաքանակից,%						as % of total number of disabled: от общей численности инвалидов,%:
I կարգի հաշմանդամներ	5.6	4.7	4.8	4.4	4.2	disabled persons of group I инвалиды I группы
II կարգի հաշմանդամներ	37.6	33.2	31.4	25.7	23.1	disabled persons of group II инвалиды II группы
III կարգի հաշմանդամներ	50.6	56.0	57.5	63.9	66.3	disabled persons of group III инвалиды III группы
Հաշմանդամների ընդհանուր թվաքանակից.						Of total number of disabled: Из общей численности инвалидов:
աշխատունակ տարիքի	11 457	11 971	11 643	11 492	11 254	at working age в трудоспособном возрасте
ընդհանուր թվաքանակից,%	74.6	72.8	71.1	73.3	71.8	as % of total number от общей численности, %

★ Պարզաբանումը ներկայացված է էջ 7-ում:
Explanation is provided in page 7.
Пояснение приведено на странице 7.

142. ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՄ ՀԱՇՄԱՆԴԱՄ ՃԱՆԱԶՎԱԾՆԵՐԻ ԲԱՇԽՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՆ ԸՍՏ
ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
DISTRIBUTION OF PERSONS RECOGNIZED AS DISABLED FOR THE FIRST TIME BY DISEASES
РАСПРЕДЕЛЕНИЕ ВПЕРВЫЕ ПРИЗНАННЫХ ИНВАЛИДАМИ, ПО БОЛЕЗНЯМ

	2011	2012	2013	2014	2015	
						Մարդ-Persons-Человек
Առաջին անգամ հաշմանդամ ճանաչվածները, ընդամենը	15 363	16 446	16 370	15 681	15 664	Distribution of persons recognized as disabled for the first time, total Численность впервые признанных инвалидами-всего

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2011	2012	2013	2014	2015	
դրանցից ունեցող՝						of whom those with:
արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ	5 696	6 356	6 233	6 030	5 967	из них имеющие: blood circulation disorders болезни системы кровообращения
չարորակ նորագոյացություններ	2 559	2 766	3 014	2 926	2 976	malignant neoplasms злокачественные новообразования
վնասվածքներ և թունավորումներ	815	901	864	871	896	injuries and poisoning травмы и отравления
նյարդային համակարգի և զգայական օրգանների հիվանդություններ	1 530	1 565	1 431	1 461	1 478	nervous system disorders and organs of senses diseases болезни нервной системы и органов чувств
ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքների հիվանդություններ	834	846	897	865	922	osteo-muscular and connective tissue disorders болезни костно-мышечной системы и соединительной ткани
շնչառական օրգանների հիվանդություններ	448	441	435	439	441	respiratory organs diseases болезни органов дыхания
մարսողական օրգանների հիվանդություններ	208	244	236	212	190	digestive organs disorders болезни органов пищеварения
թրքախտ	499	424	433	396	363	tuberculosis туберкулез
հոգեկան խանգարումներ	822	856	884	890	950	psychic disorders психические расстройства

100 000 բնակչի հաշվով-Per 100 000 population-На 100 000 населения

Առաջին անգամ հաշմանդամ ճանաչվածները, ընդամենը	507.4 ★	543.8	541.7	520.3	522.4	Distribution of persons recognized as disabled for the first time, total Численность впервые признанных инвалидами-всего
դրանցից ունեցող՝						of whom those with:
արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ	188.1 ★	210.2	206.3	200.1	199.0	из них имеющие: blood circulation disorders болезни системы кровообращения
չարորակ նորագոյացություններ	84.5 ★	91.5	99.7	97.1	99.2	malignant neoplasms злокачественные новообразования
վնասվածքներ և թունավորումներ	26.9 ★	29.8	28.6	28.9	29.9	injures and poisoning травмы и отравления
նյարդային համակարգի և զգայական օրգանների հիվանդություններ	50.5 ★	51.7	47.3	48.5	49.3	nervous system disorders and organs of senses diseases болезни нервной системы и органов чувств

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2011	2012	2013	2014	2015	
ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքների հիվանդություններ	27.5★	28.0	29.7	28.7	30.7	osteo-muscular and connective tissue disorders болезни костно-мышечной системы и соединительной ткани
շնչառական օրգանների հիվանդություններ	14.8★	14.6	14.4	14.6	14.7	respiratory organs diseases болезни органов дыхания
մարսողական օրգանների հիվանդություններ	6.9★	8.1	7.8	7.0	6.3	digestive organs disorders болезни органов пищеварения
թոքախտ	16.5★	14.0	14.3	13.1	12.1	tuberculosis туберкулез
հոգեկան խանգարումներ	27.1★	28.3	29.2	29.5	31.7	psychic disorders психические расстройства

★ Պարզաբանումը ներկայացված է էջ 7-ում:
Explanation is provided in page 7.
Пояснение приведено на странице 7.

143. ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՆՊԱՍՏ ՍՏԱՅՈՂ ՀԱՇՄԱՆԴԱՄ ԵՐԵԽԱՆԵՐԻ ԹՎԱՔԱՆԱԿԸ, տարեվերջին
NUMBER OF CHILDREN RECOGNIZED AS DISABLED RECEIVING SOCIAL BENEFITS, end of year
ЧИСЛЕННОСТЬ ДЕТЕЙ-ИНВАЛИДОВ, ПОЛУЧАЮЩИХ СОЦИАЛЬНЫЕ ПОСОБИЯ, на конец года

	2011	2012	2013	2014	2015	
Ընդամենը	7 642	7 563	7 435	7 343	7 356	Total Всего
1 000 երեխաների հաշվով	11.0★	10.9	10.8	10.6	10.6	Per 1 000 children На 1 000 детей
Նպաստի միջին չափը, դրամ	14 700	18 200	18 182	19 600	21 498	Average size of benefit, drams Средний размер пособия, драмов

★ Պարզաբանումը ներկայացված է էջ 7-ում:
Explanation is provided in page 7.
Пояснение приведено на странице 7.

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

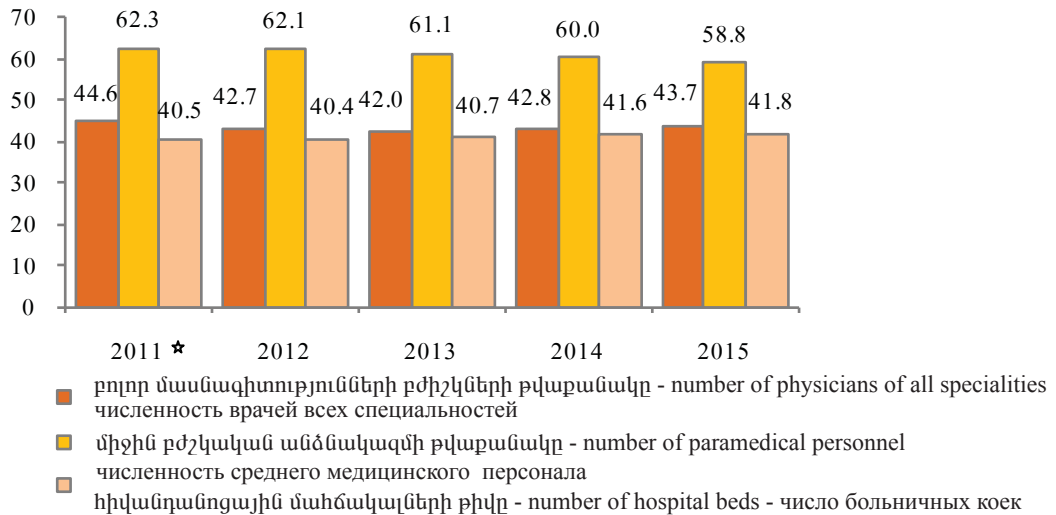
144. ՏԱՐԵՑՆԵՐԻ ԵՎ ՀԱՇՍԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՍՊԱՍԱՐԿՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
 ԵՎ ՍԱՆԿԱՏՆԵՐ, տարեվերջին
 CARETAKING INSTITUTIONS FOR ELDERLY AND DISABLED PEOPLE AND CHILDCARE
 INSTITUTIONS, end of year
 ОРГАНИЗАЦИИ СОЦИАЛЬНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПРЕСТАРЕЛЫХ И ИНВАЛИДОВ И
 ДЕТСКИЕ ДОМА, на конец года

	2011	2012	2013	2014	2015	
Տարեցների և հաշմանդամների սոցիալական ապաստարկման կազմակերպությունների քանակը	7	7	8	8	9	Number of caretaking institutions for elderly and disabled persons Число организаций социального обеспечения престарелых и инвалидов
դրանցում՝						of which:
տեղերի քանակը	1 182	1 182	1 278	1 263	1 563	в них: number of places
բնակվողները, մարդ	1 167	1 181	1 229	1 196	1 325	число мест number of residents, persons проживающих, человек
Մանկատների քանակը	10	9	8	8	8	Number of childcare institutions Число детских домов
դրանցում՝						of which:
տեղերի քանակը	1 187	1 142	1 040	1 018	958	в них: number of places
բնակվողները, երեխաներ	1 115	877	927	951	864	число мест number of residents, children проживающих, дети
Մանկատների ընդհանուր քանակից՝ նախատեսված հաշմանդամ երեխաների համար	2	3	3	3	3	Number of childcare institutions for disabled children out of total Из общего числа детских домов-предусмотрено для инвалидов детей
դրանցում՝						of which:
տեղերի քանակը	405	485	505	505	445	в них: number of places
բնակվողները, մարդ	419	507	506	531	460	число мест number of residents, persons проживающих, человек

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

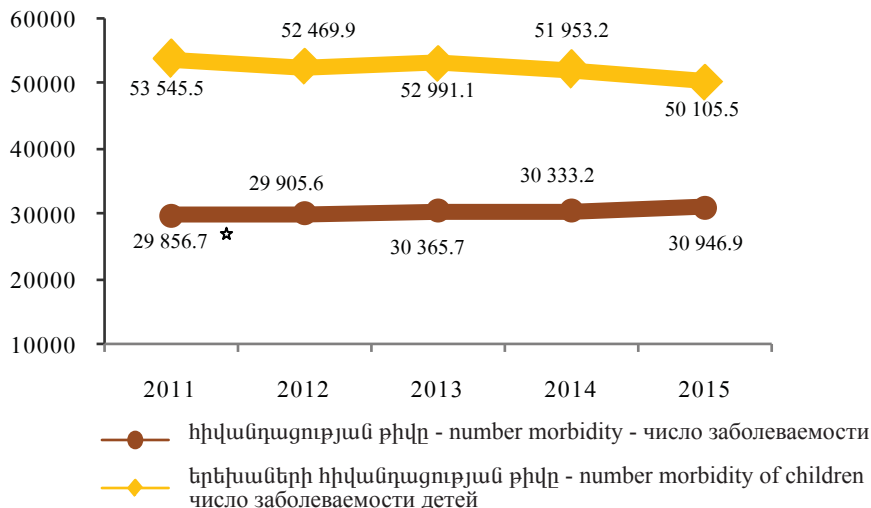
ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ (տարեվերջին)
 MAIN INDICATORS OF PUBLIC HEALTH (end of year)
 ОСНОВНЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ (на конец года)

10 000 բնակչության հաշվով - per 10 000 population - на 10 000 населения

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՄ ԲԱՅԱՀԱՅՏՎԱԾ ԱԵՏՈՐՈՇՈՒՄՈՎ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԵՎ 0-14 ՏԱՐԵԿԱՆ
 ԵՐԵԽԱՆԵՐԻ ՀԻՎԱՆԴԱՑՈՒԹՅՈՒՆԸ
 MORBIDITY OF POPULATION AND CHILDREN AT THE AGE OF 0-14 YEARS WITH
 THE DIAGNOSIS SET FOR THE FIRST TIME
 ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ И ДЕТЕЙ В ВОЗРАСТЕ 0-14 ЛЕТ С ВПЕРВЫЕ
 УСТАНОВЛЕННЫМ ДИАГНОЗОМ

100 000 բնակչության և երեխայի հաշվով - per 100 000 population and children - на 100 000 населения и детей

★ Պարզաբանումը ներկայացված է էջ 7-ում:
 Explanation is provided in page 7.
 Пояснение приведено на странице 7.